

stilles en Garanti paa 50,000 Kr. pr. Banemil. Her møder vi for Resten ogsaa Udrykket Mil i Stedet for km, som ellers er anvendt almindeligt nu. Det er dog kun 10 pCt., der foreløbig forlanges indbetalt, og man maa haabe, at de forstaaer at drive Banen saa økonomisk, at de ikke kommer til at indbetale det øvrige. Jeg maa sige, at hvis den Bane bliver vedtaget, har det, som sagt, min Sympati, at den drives som Privatbane.

Saa er der endelig hele det store Lovforslag om forskellige Privatbaneanlæg. Det er jo i allerhøjeste Grad fremkommet nu som en Ønskeseddel fra de forskellige jernbaneinteresserede Kommuner og Landsdele. De har saa rigeligt benyttet sig af Lejligheden til at fremsætte deres Ønsker, at Lovforslaget, som oprindeligt indeholdt 8 Baner, nu møder med 35. Der er ganske vist gaaet nogle Baner ud af Jernbaneloven af 1908, og de skulde maaske saa trækkes fra her. Om dette Lovforslag vil jeg ligesom det ærede 4de kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen) sige, at det bør undergaa en gennemgaaende og nøje Behandling i et Udvalg. Forslagene om de fleste af disse Privatbaner synes mig at være meget ringe forberedte, og det gav jo i Folketinget Anledning til, at Repræsentanten for det Parti, hvortil jeg hører, paa et givet Tidspunkt foreslog at standse Behandlingen af Lovforslaget. Jeg kan saa godt forstaa min ærede Meningsfælle i Folketinget, thi naar man som Udvalgsmedlem ser en saadan Indstrømning af nye Forslag, en saa vældig Udvidelse af Lovforslaget, maa man jo næsten blive ganske ør. Alle disse Forslag om nye Jernbaner indbringes jo af enkelte Medlemmer og kan derfor ingenlunde siges at være gennemgaaet saa nøjagtig, som man bør kræve det. Det er desuden i Regelen eller i hvert Fald meget hyppigt saaledes med adskillige af saadanne Privatbaneforslag, at Bevægelsen stammer fra forholdsvis faa Personer, der paa en eller anden Maade arbejder denne Tanke op, og saa gaar Folk med. Som det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Ejsing) udtalte, er vi nu inde i en Periode, hvor Pengene ruller rask, og man synes, at naar bare man kan komme til at virke, gør det ikke saa meget, hvad det er med, for der er rigeligt af Pengene. Vi er vel imidlertid nu paa Højden, og vi ved ikke, hvordan den kommende Tid kommer til at se ud. Der er en Mulighed for et Vendepunkt; det er ikke sikkert, at Bevægelsen vil vedblive at gaa i samme Retning som før Krigen. Forholdene herhjemme kan komme til at forme sig paa helt andre

Maader end hidtil. Jeg mener derfor, det vilde være uforsvarligt at lytte til — for manges Vedkommende i hvert Fald — saa lidet begrundede Ønsker, og jeg vil henstille, at dette Lovforslag om Anlæg af Privatbaner kommer til at gennemgaa en virkelig grundig Udvalgsbehandling. Man har jo set Eksempler paa, hvor letsindigt, kan man gerne sige, der omgaaes med Pengene, naar det gælder om at garantere og tegne sig for Bidrag. Jeg vil i saa Henseende minde om de nu forhaabentlig for stedse hensovede Forslag om en elektrisk Bane mellem Aarhus og Randers, hvor det viste sig, at en enkelt Kommune havde tegnet sig for en Garantikapital, der var lige saa stor som hele Kommunens Ejendomsskyld. Naar noget saadant kan ske, maa man jo sige, at det er nødvendigt, at Forslaget om Privatbaner gennemgaaes meget nøje. Jeg vil altsaa tillade mig at henstille, at Lovforslaget bliver gennemgaaet grundigt, for at der ikke skal ske for mange Ulykker, om jeg saa maa sige. Det forekommer mig ogsaa urimeligt at vedtage og paabegynde saa mange Privatbaneanlæg, før Hovedaarerne er satte i Stand til at tage mod den forøgede Tilflyden af Trafik, og det er derfor Statens Pligt først at ophjælpe Statsbanernes Hovedaarer.

Maa jeg her en passant bemærke, at i Jernbaneloven af 1908 nævnes, at der, hvor der skal anlægges Dobbeltspor, skal der samtidig gives Bemyndigelse til Udvidelse af Stationerne. Dette staar ikke i det foreliggende Lovforslag, men jeg har jo i de Bilag, som ledsagede Betænkningen i Folketinget, set, hvilke Stationspladser der tænkes udvidet. For at faa den fulde Nytte af Dobbeltsporene er det nødvendigt, at Stationspladserne udvides. Men jeg antager, at det for saa vidt er med Villie, det er udeladt her, idet Forretningsgangen, som allerede berørt af det ærede 4de kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen), maa være den, at Banerne ikke bygges i almindelig Følge efter Vejlængde, men efter den Trang, der er til dem.

Med disse Ord skal jeg, som sagt, anbefale disse Forslag om Privatbaneanlæg til en velvillig, men indgaaende Behandling.

Jørgen Hald: De ærede Medlemmer, der hidtil har talt, har alle henvist til de meget store Udgifter, disse Lovforslag, hvis de bliver ophøjet til Love, vil medføre. Dette er jo rigtigt, men der er andre Hensyn at tage end dette. Man kan ogsaa tage Hensyn til Udnyttelsen af det Jernbanenet, vi allerede har, paa en mere forsvarlig